

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Sok a vásár.

A vásárok a forgalomnak fontos szervei. Hivatásuk, hogy az iparosnak, kereskedőnek, földmivesnek alkalmat szolgáltatassanak áruik értékesítésére, a vevőknek, hogy szükségleteiket lehetőleg jutányosan és könnyen szerezhessék meg. Mint a forgalomnak fontos szervei nevezetesen szerepet játszanak közgazdaságunkban, azért fenntartandók jövőre is.

Csak hogy sok a vásár. Szertelenül sok. Kivált Zalában s főként a mi vidékünkön. Itt minden csipp-csupp kis faluban esik évenként néhány vásár. Kiirtuk a naptárból azokat a vásárokat, ahová a mi mesterembereink sürrién járnak vásárokra. Tessék olvasni!

Sümege 7, Csabrendek 3, Tapolca 2, Gyulakeszi 7, Kővágóörs 2, Köveskállya 3, Keszthely 6, Karmacs 2, Szentgrót 8, Túrje 4, Tomaj 1, Zala-bér 3, Zalaegerszeg 9, Zalaapáti 4, Zalavár 2, Jánosháza 4, Hosszúperesz-teg 4, Széplak 4, Tüskevár 4, Devecser 4, Somlósárhely 4, Kapolcs 2, Pusztaalmaske 8, Noszlop 3, Szöpcök 2, Kapornak 5, Bucsuszentlászló 3.

Összesen 110! De lehet több is.

Egyes vásározó iparosaink pedig a vásárok nagy részét megjárják. A sok

a jóból is megárt. Ez pedig olyan sok, hogy egyenesen iparosaink teljes tönkretételét okozza. Mert első sorban elviselhetetlen fuvarral és költséggel terheli meg őket. Az iparos költ külön a vásáron, otthon pedig a családra épp úgy megvan a napi költség. Sokszor aztán megesik, hogy a fuvar sem árulja meg. Vagy csak úgy árulja meg, ha portékáit az előállítás áránál is olcsóbban adja. Ez pedig sürrién előtordul. Különösen akkor, mikor otthon fillér nélkül hagyta családját. Vagy ha az adó és a kamatfizetés, vagy a hitelező szorongatja.

Emellett minden ilyen vásáron töltött nap egy-egy elfecsérelt munkanap is. E napon a kettős költség mellett semmi kereset. Sőt sokszor fél-eg-nap után a következő nap is, mert az uton agyonzöcskölt iparosnak másnap sem lehet meg a teljes munkaképe és dologbíró ereje. Különösen mikor rossz idő van a vásár napjára. Pedig iparosaink hányszor suhogó esőben, erős havazásban, szélben, tagyban járnak a vásárt. Vagy uton éri őket a zord idő. Ekkor azután a silány vásár nemcsak anyagi veszteséggel jár, hanem testben lélekben össze is törí az az iparost. Nem egynek életét rövidíti az örökös vásárlás s hány hozhatta haza a halál

csiráját is a rossz időben esett vásárból. Nevezetesen az értékcsökkenés is, amely iparosainkat portékájuk rongálódásával éri. A sok vásár, különösen egyes iparágakban, nagyon megviseli a portékát. Ha belső becsre nem is, külső értékre bizonyosan. Van eset, hogy az áru 10—20 százalékot is veszít értékéből a vásárra való cipelés következtében. Ezt az értékcsökkenést szintén oda kell számítanunk az elfogyott költség és az elveszett munkaidőhöz.

Hogy amellet a szizifusi munka mellett, amelyet iparosaink végeznek, anyagilag nem tudnak zöld ágra vergődni, abban jelentős része van a szertelen vásározásnak. A hajnali harangzó már munkában leli őket és sokszor éjjelre jár az idő, midőn nyugovóra térnek. Különösen mikor egyik vásár a másik után ösztökéli őket a munkára.

Bizvást elmondhatjuk, hogy manapság a napszámos jóval kevesebb munkát végez s ennek keresete biztos, mert semmiféle versenynek és üzleti veszteségnek kitéve nincs.

Ők maguk is belátják a tulon túl sok vásárnak súlyos kárát, de azért járnak, mert az élet szorítja, a vásár reménysége pedig hajtja őket.

Gyilkos a várban.

Estszürkület után a komáromi öregvár előtt elterülő angolkerthen egy különös kis öreg ember kullogott keresztül a vár kapu felé. Alacsony, zömök, szélesvállu, de pupos-hátu s görbevállu emberke volt. Szürke ruhája díb-dáb módon lógott rajta. A lábán valami papucsfélét hordhatott, mert a lépése nem kopogott, csak a porond csikordult meg néha, meg az avar-levél zörgött, amint lomhán emelte a lábát.

Az az óra elmúlt, ameddig a közönség szabadon járhat-kelhet az öreg váron keresztül, a várkapu előtt ott állt az éjszakára kirendelt bakaórszem, szuronyos puskával a vállán. Amint meglátta a közelgő, szürke alakot, rákiáltott:

— Állj, ki vagy!

Az öreg egykedvűen kullogott tovább, egyenesen a kapu felé. A baka erre szabály szerint lekapta a puskáját s egyet lépve előre megegyeszer rákiáltott a közelgőre:

— Állj, ki vagy!

Az öreg változatlan egykedvűséggel lépett előre még egyet. Ott állt már egészen szemben a bakával s mielőtt az harmadszor is rákiálthatott volna, kinyújtotta kezét a puskacsöve felé...

II.

Éjfélkor az őrszemet, amely a felváltást végezte, az öregvárnak a sétatér felől levő kapuja előtt álló őrszemet arccal a földön fekvő taláta. A járavezető hadnagy meg-

döbbenve lépett oda hozzá s megrázta. A baka nem mozdult. Kiderült, hogy a bakának jó oka volt nem mozdulni: a feje hátul kásává volt összezúzva valami irtózatossal, amely a csákóját is végig kettérepesztette. Mellette ott hevert a mannlicherje, annak az agya csupa vér, meg agyvelő, azzal sújtották agyon.

Az eset óriási feltűnést keltett az egész várban. Hogy volt lehetséges, hogy a baka nem lőtt, mikor látta, hogy valaki ellenséges szándékkal közeledik feléje? És micsoda erejű embernek kellett lenni annak, aki képes volt kezéből kiragadni a puskát, még mielőtt lehetett volna? Ki volt a baka gyilkosa, honnan jött, hova lett s mit akar?

A szegény baka rémes halálának a szenzációja még el sem csillapodott egészen, amikor újabb iszonyú gonosztett híre riasztotta fel a várat. A nagy várudvaron a kis kertek egyikében kora hajnalban megint halva letek egy bakát. Ezt is rettenetes módon gyilkolta meg valami gonosztévő. A torka egészen keresztül volt harapva, a felső testéről rongyban szaggatva le a ruha. Bár ez az újabb gyilkosság a végrehajtás módjában egészen különbözött a másiktól, az orvosi vizsgálat mégis konstataálta azt a tényt, hogy ennek a végrehajtásához is óriási, szinte emberfeletti erő volt szükséges. S ebből azt következtették, hogy az újabb gyilkosságot is az előbbinek a tettese követte el.

Valamint kétségtelen volt az is, hogy a gyilkosnak benn kell tartózkodnia a várban,

mert a vár közepén elkövetett gyilkosság felfedezése pillanatában rögtön elrendelték az összes kapuk bezárását s mikor a hajnal reggelre fordult, nem nyíltak meg a kapuk sem az átjáró közönség, sem a várból kikivánczó bakák számára. S megkezdődött a vár átkutatása. Kikerestek minden kamartát, átkutatták a pincéket, padlásokat, bejárták a mély várárkokat s a magas, elhagyott bástyákat, de sehol idegen emberre nem találtak. A vár titkos folyosóit, ciszternájának a levezető csöveit is bejárta egy bizottság... sehol semmi. A gyilkos vagy elmenekült, vagy pedig — katona.

De még csak gyanuba sem tudtak venni senkit, mert az öregvárban benn tanyázó s amugy is csekélyszámú katonaságban mindössze három olyan legény volt, akiből ki lehetett — de csak igen nagy képzelő tehetőséggel, — nézni akkora irtózatosságot, amekkorára a két gyilkosság elkövetőjének okvetlenül szüksége volt. Az a három legény pedig véletlenül olyan jóra való, becsületes, tisztességes fiú volt, hogy még a légynek sem vétett.

A titok maradt titok, de elkövetkezett a nap, amely véresebbre festette. Sámson Gáspár, a negyedik század egyik legdaliásabb altisztje egy nap eltűnt. Csak harmadnap találták meg a holttestet a vár egyik legelhagyatottabb részén, a Vág felé eső bástyák legmagasabbján. A teste össze volt roncsolva, a ruha leszaggatva róla. S a hatalmas nagy ember be volt gyömmöszölve egy szűk falhasadékba, olyan erővel, mintha gőz-

Ártalmas a sok vásár népünk földmives részére is. Nekik szinte vérükben van a vásárlás. Nem egy elme akkor is, ha sem venni, sem eladni valója igazában nincs. Egyszerűen üzi a vére, mert szeret a vásárra bandukolni.

De ha van is miért vásárra menni, akkor is gyakran megesik, hogy teljesen haszontalanul tölti el a napot. Ez természetéből folyik. Képes egy pár csizmáért, egy-egy dolmányért, kalapért 2—3 vásárt is megjárni, abban a hitben, hogy a másik vásárra 20—30 fillérrel olcsóbban megkapja. Mert számítani nem számít. Nem számítja az elfecsérelt dologidőt, nem számítja az egy-egy vásáron elköltött pénzt, fáradságot. Nem tart az angollal, hogy az idő pénz. Magunk hallottuk, mikor a sümegi heti vásárra egyik falusi polgárunk eleresztette métermázsáinkint 10 fillér különbözet miatt a vevőt, holott egész eladni valója egy pár zsák gabona volt. Ele-resttette avval, hogy majd elviszi szerdán Jánosházára, ahol esetleg 20 fillérrel is drágábban eladja. Nem számította, hogy a jánosházai út még egy napba kerül, nem számította, hogy ökrei még egy napi fuvart veszítenek s hogy holmi költség is csak megesik az utban. Mert hát a vásárlásnak nem utolsó csábító ereje holmi pörkolt, cigánypecsénye, foszlós cipó, boroska meg egyéb jóféle, magyar gyomor szerette dolgok.

A sok vásár tehát valóságos közgazdasági csapás számba esik. Ettől a csapástól meg kell kimélni népünket. Reformálni kell a vásárok dolgát. Meg kell apasztani a számukat. De nagyon. Meg kell szüntetni a csitricsutri talusi vásárokat, amelyeket hajdanában kortes érdemek jutalmául vagy nagy uri koncul osztogattak köz-

ségeknél avagy befolyásos embe-reknek.

Teljesen elég, ha a városok, a járások székhelyei és esetleg egyes kiválóbb forgalmi pontok kapnak mondjuk évenként 6 vásárt. A többit töröljék el.

Azonban az eltörölt vásárokat az illető községeknek adjon az állam kárpoztást Váltás meg, mint a kocsmajogot.

Ebben az irányban kell mozgalmat indítani az ipartestületeknek és kamaráknak, a gazdasági egyesületeknek és az országos gazdaszövetségnek. Ma a kis emberek védelme és közgazdasági érdekeiknek istápolása a közgazdasági politika homlokterébe jutott. A kormány melegen karolja föl és támogatja ez érdekeket. Ez biztató remény arra, hogy a vásárok rég várt reformja is végre megfelelő megoldást nyer.

Tehát kérelmezze ezt a reformot minden arra hivatott tényező.

Csak egy virágszál!

— Ajánlva minden jó szívnek. —

Csak egy virágszál! — ezzel a kérelemmel kopogtat be a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület a kegyelet ünnepe előtt sok magyar hajlékba, ahol szeretet és irgalom lakozik. Egy virágszálát kér abból a koszorúból, melyet szereteteink sirjára akarunk tenni a temetők ünnepén. Kéri ezt a virágszálát annak a halottnak kegyeletos emlékére, akitől a virágszálát elvonjuk. És kéri ezt a virágszálát a legborzalmasabb betegség ellen való küzdelemre.

79.723 ember halt meg a múlt esztendőben tüdővészben. Java olyan korban, mikor kenyeret keresett, java olyan korban, mikor özvegyeket és árvákat hagyott. Ha a társadalom megértene a kegyelet legszebb tanúsítását célzó segélykiáltást és tényleg minden koszorúból csak egy virágszálát elvonnánk azoknak a biztos halálból való kiragadására, akiket az idején alkalmazott

gyógyítással meg lehet menteni, — a tüdővész nem lenne az a borzalmas nemzeti csapás, ami ma.

Szeretnénk a lelkesítésnek legmesszebb hangzó harsonájába fújni. Szeretnénk, ha hirlapírói tollunk, melyet egy mélyen átértett igaz érzés vezet, fölíráná a társadalmat, hogy még ilyen jelszó nem hangzott el hazánkban, hogy ezt a jelszót meg kell érteni, amelyért mindenkinek, legyen bár javakban gazdag, legyen bár szegény, imádják Istenét bármiként, — lelkesednie kell.

Annak a jelszónak, mely csak egy virágszálát kér a tüdőbetegek megmentésére, e kell foglalnia százezrek szívét. A baj oly rettenetes, a segítség oly nagy anyagi erőföltételez, hogy célt csak akkor érhetünk el, ha millió sir koszorujából ajánltuk föl a virágszálát, ha millió siron egy méccsel kevesebbet gyűjtöttünk föl s ez az egy virágszál, ez az egy mécses a tüdőbetegek gyógyítására ömlik mind.

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület most építi első népszanatóriumát. Száz beteget fognak az ország minden tájáról a jövő év március havától fölvenni s mivel a szanatóriumi kezelés három hónapot igényel, már ebben az első népszanatóriumban évenként négyszáz veszendő, halállal eljegyzett embert fognak megmenteni. De ha millió siron hiányozni fogna az az egy virágszál (amely hiány pedig legjobban tanúsítaná kegyeletünket) akkor már nemcsak az első népszanatórium még hiányzó tőkéje volna együtt, de már tavasszal új gyógyítóházakat lehetne tervezni és építeni és rövidesen, csak a társadalomba menjen bele élő hitként az az egy virágszál följajánlásának poétikus eszméje, — minden vidéknek megépítheti az agilis egyesület a maga népszanatóriumát.

Ha meggondoljuk, hogy már az első népszanatóriumban minden vidékről fognak fölvenni betegeket, tehát fölünk is, akkor az irgalomadómaniókat nem fogják megtagadni. Vezessen minden embert az a gondolat, hogy a maga adományával hozzájárul emberek életének megmentéséhez.

Hogy idején alkalmazott szakszerű gyógyítással a tüdőbetegség gyógyítható, — azt Németország példája igazolja, ahol szanatóriumok létezése óta 25 %-kal kevesebb a tüdőbetegek halálozása. Nincs helye annak a fatális közönynek, mellyel a szörnyű veszedelem pusztítását nézzük. Mennyi könny, mennyi gyász van azokért, akiket e kór elsorvasztott; mennyit meg lehetett volna

kalapáccsal verték volna oda be. Megint olyan körülmények, amelyek a gyilkos rettenetes erejéről tanuskodtak.

Ez a harmadik gyilkosság aztán a legergikusabb rendszabályokra kényszerítette a várparancsnokságot. A várkapuk éjjel-nappal zárva maradtak; egyes őrszemet nem állítottak ki többé, hanem mindenhová legalább három embert, azonkívül pedig egész éjszaka külön őrszemet cirkáltak nemcsak benn a várban, hanem a vár körül is, az árkokban és a sáncokban. Hiszen rettenetes, elképzelhetetlen dolog volt az, hogy egy várban, olyan helyen, ahol csupa fegyvereskező ember lakik, ahol mindent a legélesebben megfigyelnek, egy elvetemedett gazamber így, titokban, felfedezetlenül garázdálkodhassék.

III.

Az a külön őrszemet, amelyet Lóránthy hadnagy vezetett, esti tizenegy órakor kijött a főkapun s balra tőle mindjárt aláereszkedett a vár harmadfél öl mélységű főárkába. A bakák tompa dobbanással értek le az árok fenekére s ott sorakozva, a hold halvány fényénél elindultak körutjukra. Amint az

árokhoz ahhoz a pontjához értek, ahol kanyarodniuk kellett, hogy a vár dunai homlokzata alá jussanak, az élükön haladó hadnagy halk hangon kiáltotta:

— Állj!

A menet rögtön megállt s a bakák kíváncsian tekintettek előre. Szemben velük, az árok fenekén egy furcsa öreg ember jött. A sapkája mélyen a szemébe volt húzva, görbe lábával egykedvűen kullogott előre. A hadnagy felemelte a kardját s rákiáltott:

— Állj, ki vagy!

A kis öreg ügyet sem vetett a kiáltásra, hanem csak ballagott előre. Lóránthy hadnagy erre neki szegezte a kardját s még egyszer rákiáltott:

— Állj, ki vagy!

Az öreg változatlan egykedvűséggel lépett előre még egyet. Ott állt már egészen szemben a hadnaggal s kinyújtotta a kezét a kardja felé . . .

Ebben a pillanatban menydörgésszerű ropogással szólalt meg két mannlicher s a furcsa öreg ember irtózatossal, velőkéig ható tivőltéssel bukott előre, arccal a földre. Mind

a két golyó átjárta a mellét. Fél perc alatt halott volt. Az-az, hogy döglött. Mert mikor a bakák odarohantak hozzá, hogy közelről megvizsgálják, csakhamar észrevették, hogy nem ember, hanem majom, gorilla, abból az óriási fajtából való, amelyben nyolc ember ereje lakozik.

Később kiderült az is, hogy hogyan került a várba. Az Asperugi-cirkusz tulajdonosa a felszerelését és az állatait hajón szállította Bécsből Budapestre s a hajóról a gorillának éjjel sikerült megszöknie. Úszva kimenekült a partra, ahol egy parasztembert agyonvert s a majmok csodálatos ösztönével elvette a ruháját. Ugy bolygott aztán be a komáromi várba, ahol a három rettenetes gyilkosságot elkövette, cél nélkül, csupa vérontó kedvből. Nappalra valami magas fatetején húzta meg magát, a fákat senkinek sem jutott eszébe átkutatni, azért tudott annyi ideig benn lappangani a várban észrevétlenül.

Cholnoky Viktor.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-actív

Igmándi

keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható: Sümegen Darnay Kálmán kereskedésében és minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

menteni azok közül, akiket gyászolunk. Nyissa meg szívét mindenki kegyeletének s ne sajnálja azt az egy virágszálat s azt az egy mécsét s a veszendő emberekért való nemes felbuzdulása lesz az az égbeszálló ima, mely levezékli minden földi gyarlóságunkat. Meggyászolt halottunk ott önn a magasban kedvesen veszi majd áldozatunkat. A kegyelet koszorújából a tüdőbetegeknek följánlott hiányzó virágszálat találja legszebbnek, mert áldást, boldogságot fakaszt, mely könnyet töröl le, az árvaságnak, az elhagyottságnak keserű könnyeit.

Az első népszanatórium Gyulán a lugoszerű erdőben épül.

Előbb a helyet orvosi szempontból Kuthy Dezső, az Erzsébet-szanatórium igazgató főorvosa és Tauszk Ferenc dr. egyetemi tanár megtekintették és a célra alkalmasnak találták. A sanatórium 700.000 korona költséggel épül, a higiénia legnagyobb követelése szerint. A terveket a genialis és annyira gyászolt tervező, Czigler Győző készítette s a szakemberek tetszését annál inkább megnyerte, mert a férfi és női betegek külön helyeztetek el. Az egyesület rövid négy évi fennállása után gyűjtötte össze az építési tőkét, legnagyobb részét egy év óta, mióta az egész országra kiterjedő egyesület lett. Tagjai meghuszosozódtak (ma 7.000 tagja van) és mivel a társadalom áldozatkészsége jóformán csak egy év óta ven vele, föltehető, hogy a közelebbi négy évben már több gyógyítói intézményt létesít, annál inkább, mert a jövőben az olcsóbb francia rendszerű dispansereket akarja építeni.

Ha pedig föltételezzük (pedig föltételeznünk kell), hogy a társadalom megérti a segélykiáltást és a halottak napi koszorújából elküldi a szegénysorsu tüdőbetegeknek azt az esengve kért egy virágszálat, — akkor bizvást elmondható, hogy megsokasodik hazánkban a népszanatóriumok száma és a társadalom az embermentés terén nagyot, Istennek tetszőt tett. Értse meg minden jó szív ezt a segélykiáltást.

Az egyesület a legnagyobb nyilvánossággal fogja a gyűjtést végezni. Hírlapilag nyugtázza az adományokat s lapjában a sanatóriumi lapokban minden adományt tételeként elismer, felhasználása módjáról pedig tájékoztatni fogja a közönséget. Azt akarja, hogy teljes bizalommal nemzetünk egy fájó sebéhez hegesztve, adhassa oda a maga virágszálat legnemesebb ügynek.

Boldogok leszünk, ha jelszavunk varázsos módon terjed szét, ha a nagy célt megérti a mi közönségünk.

Csak egy virágszálat a tüdőbetegek megmentésére!

Tanítóink kéréme.

Városunk községi tanítói kérvényt nyújtottak be a képviselőtestülethez, amelyben drágasági pótlékot kérnek. Ez a kérelem teljesen jogos. A társadalomnak minden rétege mozgalmat keltezt, hogy a megváltozott viszonyoknak megfelelő megélhetést biztosítson. Emelték a különféle tisztviselők fizetését, emelkedett az ipari munkások, a napszamosok munkabére, emelkedett minden fajta árucikk értéke. Emelkedett az állami tanítók javadalma is, csak az egyházi és a községi tanítók javadalma maradt a régi, a nyomorúságos, a koldus bér.

Évvel szemben az élet szertelenül megrágt. A lakás, a ruházat, a fűtés, az élelmi szerek mind drágábbak, egyes cikkekben 100-200 százalékra rug az emelkedés.

Ebben a szertelen drága világban nyomorúságos fizetésen tengődnek tanítóink. Sümegegen a város mindössze 1200 K-t ad lakáspénzzel együtt. Tessék ebből megélni, a lélek megelégedését biztosítani s izzó hivatás-szeretettel teljesíteni a legmagasabb, de legnehezebb munkát: a gyermekek tanítását, nevelését. Lehetetlen kívánság ez!

Jogos dolog tehát, hogy tanítóink a kényeszerítő szükséglettől indítva drágasági pótlékot kérnek a várostól.

A szomszédos Tapolca és Keszthely város tanítói már részesültek — fizetésemelésben. E városok képviselőtestületei belátták a tanítók kérelmének jogosságát, meghajoltak az élet parancsoló szükséglete előtt s tanítóik fizetését emelték. Tapolca 20%-ot szavazott meg tanítóinak.

Sümege még 1886-ban, tehát 20 évvel ezelőtt állapította meg a tanítók javadalmát. Ebben benne van a fizetés is, a lakáspénz is. Azóta nem történt e téren semmi, holott a világ de nagyon változott. Azért jogos téren vannak tanítóink az ő kérelmükkel. E kérelem pedig nem csupán jogos, hanem szerény is. Nem kérnek fizetés emelést, ami a várost örökké megterhelné, hanem tekintettel a viszonyokra, csupán drágasági pótlékot kérnek, hogy evvel az a szerény javadalom valamelyest javíttassék.

Hisszük, a képviselőtestület méltányos szívvel fogadja és teljesíti ezt a kérelmet. Mert a munkás méltó az ő béérére. A tanítók pedig súlyos, nehéz, idegsorvasztó munkát végeznek. Egész testi és lelki erejüket viszik bele ebbe a munkába. Beleviszik, hogy a város gyermekeit értelmes, becsületes, munkás, derék polgárokká neveljék s ekként bennök e város meglegedett és boldog jövőjét biztosítsák.

Hisszük, a képviselőtestület azonosítja magát e magasztos és szép munkával s megbecsülve ezt, tanítóink jogos kérelmét teljesíti is.

Forgács.

Valami 7-8 évvel ezelőtt a szociáldemokraták fölszóltatták a tanítókat: csatlakozzanak hozzájuk. Számítottak rá, hogy a nyomorultul díjazott tanítóknál a fölhívás eredményes lesz. Csábították őket, hogy közösen küzdjenek — a jobb megélhetésért. Az ország 30.000 tanítója közül késznek nyilatkozott — 6.

A tanítók szivedobbanása legyőzte a gyomrok korgását: visszautasították a szociálistákkal való szövetkezést. Biztak abban is, hogy végre nemcsak fényes ígéretek kapnak szóban és írásban, nagyhangú frázisokban. ha magasztos munkájukért legalább a biztos mindennapi kenyeret is.

Azóta nagyot fordult a világ. Az élet két-háromszorosán megrágt, a tanítók nyomorúságos helyzete tűrhetetlenné vált. A türelemnek fonala, az ígéretekben való bizakodás itt-is ott-is szakadozik. Ebből azután megdöbbentő jelenségek tüneteinek elő. Az abauji tanítók gyűlése 59 szóval 41 ellen a szociálistikus szervezkedés mellett foglalt állást. Ez még csak az első jelenség. Hej, ha az a 30 ezer tanító a szociális mozgalom élére áll, micsoda nagy erőt és hatalmas lökést nyerne egyszerre a szociális mozgalom. Ne feledjük hát, hogy a nyomorúság a legerősebb embert is leveszi a lábáról.

Azonban a tanítók nagy egyeteme szilárdan áll régi, nemes ideáljai mellett. Megmutatta ezt a nyáron tartott egyetemes gyűlésén is. Teljes leheletével küzd a történelmi haza nagy eszményéért. Ellen-sége az erőszaknak, a forradalmi kitérésnek. A békés, biztosefejlődésnek hive és fegyverhordozója.

De jogosan követelhető: ne hagyják az utolsó sorban, páriának. Mert ma a legutolsó. Mindenek előtt járnak. Az iskolát nem látott napszamosok is.

Ezen a helyzeten mielőbb javítsanak a hivatott tényezők. Mert ismételjük: a nyo-

mor leveszi a lábáról a legerősebb karkartert is.

1904-ben 91 millió koronára rugott az ország biztosítása tűz és jég ellen. Ebből 43.7 millió a magyar 47.3 millió a külföldieknek jutott. Kifizettek tüzért 25, jégért 2.2 milliót. Nagy hasznat vágnak hát zsebre a társaságok. És a haszon nagyobb fele külföldre vándorol. Ime államosítsák a biztosítást, egyszerre lesz pénz a különféle társadalmi osztályok fizetésének javítására. Még a tanítókéra is. Azonfelül marad az államnak is egyéb célokra.

Mekkora pénzforrás ez! Meg kell szereznie az államnak. Evvel sok milliót ithon fog, amit most a külföldi társulatok milliómos részvényeseit hizlalják. A mi pénzünk-ből, a mi vérünk-ből.

Bárd.

H I R E K.

Hazatérnek.

Zala vármegye a nagy bujdosókhöz és önmagához méltóan vesz rész a Rákóczi ünnepen.

A módzatok megállapítása végett október 15-én Árvay Lajos alispán elnöklétével rendkívüli gyűlést tartott.

Ezen nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy e hó 28-án díszbandériumot küldenek Budapestre. A bandérium tagjai: Oltay Guido, Hertelendy Ferenc, Bosnyák Géza, Eitner Zsigmond, ifj. Tarányi Ferenc dr., ifj. Szily Kálmán. — Minden banderista mellé csatlózt rendelnek, kit a vármegye költségén látnak el a szükséges öltözékekkel. Ezen kívül egy 12 tagú küldöttség is felutazik Batthyány Pál gróf főispán vezetésével. A bandérium élén a megyének azt a zászlóját viszik, mely a koronázási ünnepségen is szerepelt. A megye közönsége a megyei színekkel koszorúkat küld Rákóczi, Tököly és Zrinyi Ilona ravatalára.

Kassára a főispán vezetésével három tagú küldöttség utazik.

Ezeken az intézkedéseken kívül 29-én minden községben requiemet tartanak és a két nap mindegyikén félórán át meghúzzák a harangokat.

Ruzsicska Kálmán Zalavármegye mindenféle fokozatú állami és községi jellegű népoktatási tanintézetek igazgatóihoz és tanítóihoz a következő fölhívást intézte:

A magyar királyi vallás és közoktatásügyi miniszter úr halhatatlan emlékü II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatala napját az iskolákra nézve is ünnepé emelni, Rákóczi elvülhetetlen hazafiti érdemeinek a tanuló ifjúság előtt leendő megismertetésére felhasználni és ezzel nemzetünk egyik legnagyobb és legdicsebb alakjának emléke iránt minden hazafi által érzett kegyeletet és tiszteletet a nemzet tanuló ifjúságának fogékony lelkébe oltani és maradandóvá tenni óhajtván, október hó 16-án 3846 elnöki számú körrendeletében meghagyta, hogy a rendelkezésem alá tartozó iskolák igazgatói, illetőleg tanítói, a vezetésükre bízott intézetekben illetve elemi iskolákban, miniszter úr által jelzett értelemben ifjúsági ünnepélyeket rendezzenek.

Az ünnepélyeken, melyeknek neve »Rákóczi ünnepély« legyen, az ifjúság előtt részletesen ismertessék és méltassák II. Rákóczi Ferenc érdemeit, egyszersmind az ifjúságot nemzetünk nagyjai iránti kegyeletre buzdítani és ekként hazafias érzelmeikben erősíteni törekedjenek.

Az ünepély napja, a Kassán megtartandó nemzeti ünnep napjára teendő.

A Rákóczi-ünnepély napján a tanítás az összes iskolákban szünetel.

Midőn miniszter úr egész nemzedékek érületében örök nyomokat hagyó rendelkezésének pontos végrehajtására Cimet és a vezetése alatt álló tantestületet felhívom, éltet a remény, hogy Zalavármegye tanítói az ifjúsági Rákóczi-ünnepélyek hazafias, lelkes s a drága hamvakhoz méltó megtartásával, az iskola nevelői hatásának minden erkölcsi tartalmát kimerítik avégből, hogy akik immár a haza szentelt földjében találnak pihenőt, támadjanak fel a hála, dicsőség és utánzandó nagy példák halhatatlanságával — gyermekeink ártatlan, tiszta szívében is!

Sümege az összes iskolák megtartják a Rákóczi ünnepet. Az ipariskola 28-án, a többiek 29-én.

A város képviselőtestülete ma vasárnap tárgyalja a sümegi M. V. E. indítványát a Rákóczi ünnep tárgyában.

— **Felhívás.** Kérjük városunk hatóságait, egyesületeit és lakosságát, hogy a házakat már f. hó 27-én lobogózzák föl, amelyik nap a nagy bujdosók a haza háttárára érnek s hagyják ott 30-ig.

— **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókja.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Fuchs Arturt, az irtézet főtitkárát nevezte ki a nagykanizsai fiók végleges ügyvezető főnökévé, ki az ügyek vezetését e hó tizenötödikén átvette.

— **Eljegyzés.** Laub Henrik zalaegerszegi órást és ékszerész f. hó 14-én eljegyezte Brich Bernát leányát, *Ilonát*, Sümege.

— **Tanítóválasztás.** A zalakoppányi áll. s. közs. iskolába 56 pályázó közül Berkovits István okl. tanítót választották meg osztálytanítóknak.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivélségi miniszter Szabó Lajos felsőmánd-pusztai lakost a keszthelyi járásra nézve gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **A bukaresti kiállítás kitüntetettjei.** A bukaresti kiállításon Faragó Béla magpergető Zalaegerszegről diszoklevelet, *Neményi Géza* borkereskedő Tapolcáról ezüstéremet nyert.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete ma vasárnap délelőtt 10 órakor a város háza tanácsstermében renkivüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Orbán Lajosné nyugdíj ügyében hozott 111.406 sz. törvényhatósági határozat bemutatása. 2. A sümegi M. V. E. átiratának bemutatása. 3. Pressing István téglásmester kérvénye. 4. A városbíró jelentése a községi közmunka szolgalmányáról. 5. Több rendbeli illetőségű ügy. 6. Indítványok.

— **A tüdőbetegekért.** A József kir. herceg szanatórium egyesület sümegi fiókjának választmányja f. hó 14-én *Epstein Vilmos*né elnök vezetésével gyűlést tartott. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése és néhány jelentés tudomásul vétele után a választmány elhatározta, hogy az egyesület humánus céljára november hó folyamán felolvasó estét rendez s erre a budapesti központtól kér felolvasót. Ezután a központ felhívására készséggel vállalkozott a választmány, hogy halottak estéjén a temetőben, főlkért asszonyok ellenőrzése mellett, gyűlést rendez. Erről szól lapunk második cikke: *Csak egy virágszálat!* E helyütt is melegen ajánljuk a nemes törekvést, amely nemzetgyilkos kór, a tüdővész ellen irányul.

— **Vadászat.** A sümegi vadásztársulat tegnapi szarvasvadászatot tartott Ezen Solyomy István, Barkóczy Elek és Saághy János vadászoknak sikerült egy-egy szarvas löni. Kettő nyomban elesett, a harmadik azonban nagy sebtől vérezve idegen területre menekült.

— **Adomány.** Geiger N. 2 koronát adott a mihályfai tűzkárosultaknak, Lapunk útján köszöni Gergyesi Ferenc, a bizottság pénztárosa.

— **Rákóczi-émlékfüzet.** II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársainak hazahozatala alkalmával rendezendő országos ünnepségből a tanintézetek is kiveszik a maguk részüket. Hogy e rendezendő iskolai ünnepek programja mennél gazdagabb legyen, a Polatsek-féle könyvkereskedés (Temesvár) gazdag tartalmu »Rákóczi-émlékfüzet«-eket adott ki. A füzetkéket a vallás- és közoktatásügyi miniszter 36.791. sz. a. k. rendelete alapján Szeghalmi Gyula polg. isk. tanár állította össze. A 32 oldalas népiskolai kiadás példánya 24 fillér, a polgári és középiskolák számára készült 48 oldalas kiadás pedig 36 fillér. Megrendelések a Polatsek-féle könyvkereskedésnek Temesvárra küldendők.

— **Biciklizés sötétben.** Panaszt kaptunk, hogy esténként egyesek biciklizéssel mulatnak. Lámpát azonban nem tesznek a biciklire. Így azután a járókelő nem veszi észre a zaj nélkül haladó biciklistát. A napokban egy életes embert majd leütött a lábáról. Hát akik evvel az esti biciklizéssel szórakoznak, tegyenek lámpát. Ezt a legegyszerűbb rendőri tekintet is megköveteli.

— **Másodvirágzás.** Paulinyi József helybeli kereskedő udvarán két törpe körtefácska van. Ezek a fák augusztus végén virágba borultak. Az egyik fáról tisztán lehullott a virág, a másodikon azonban néhány virág megtermékenyült s egy körte még is maradt. A körte már fél ökölnyi s ha hosszú ősz lesz, meg is érhetik. Scheiber Sándor szőlőjében pedig egyik szőlőág virágozott ki. Pár apró szem hirdeti most a második termékenyülést. Azt mondják, a második virágzás hosszú szép őszet jelent. Hát a második termés?

— **Pályázati hirdetés.** A tapolcai vincellériskolában az 1907 január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra felvételi kellek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katona könyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják s kötelező nyilatkozat arról, hogy a 6. pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljes korú, e kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért félévi előleges részletekben évi 240 K tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. — Szegénysorsú polgárok egész vagy fél tandíjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt, i. i. egész vagy fél tápdíj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdíjmentessége élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőmivelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg azok fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás bélyeggel ellátott s a fent említett okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt és aláírt kérvények a földmivélségi minisztériumhoz címezve f. évi október hó 30-ig nyújtandók be a vincellériskola igazgatóságához.

— **Gyümölcsfák eladása.** A sümegi községi faiskolában többféle fajtájú alma, körte, kajszin és diófa ojtványok f. hó 24-én reggel 9-kor eladatnak. *Kiss Antal* városbíró.

— **Piaci árak.** A sümegi piacon a következő árak voltak: buza 16 K, rozs 13-50 —14 K, árpa 13—14 K, zab 13—13-50 K, burgonya 2-50—3, tusás kukorica 6 K q-kint.

— **Tűz.** Sümege f. hó 14-én reggel háromnegyed 8-kor kigyulladt Dénes Sándor bodnárnak a csabrendeki uccában levő háza. Óriás sárgás füst jelezte a tüzet. Meglehetősen szél volt, a nép ijedve, gyorsan összefutott a tüzhöz. Szerencsére a szél iránya kedvező volt, így a szomszéd szalmás házakat megmenteni sikerült. A veszedelem színhelyén gyorsan ott termettek a közeli börgyár munkásai s kis fűcskendőjükkel erélyesen hozzáláttak a tűz lokalizálásához. Ennek köszönhető jórészt, hogy a szomszédos házat, melynek udvara valóságos tűzfészek, megmentették a bajtól. A csendőrök megejtették a nyomozást, hogy a tűz keletkezését kikutasák. Mi okozta, nem tudjuk.

— **Megdrágult a papiros.** A magyar és osztrák papírgyárak elhatározták, hogy a papírárakat november 1-től egyelőre 5%-kal felemlik.

— **Szép írással bíró** volt csendőrőrs-vezető szerény fizetés mellett valamelyik helyi ügyvéd irodájában alkalmazást keres. Cím megtudható a kiadóban.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Nyilt-tér.

E rovatban közölték nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme

Tapolca, Eibesütz szálloda.

Készít minden a modern fogászat körébe vágó műveleteket, jótállással. Szájpadlás nélküli műfogak.

A háziasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérünk Kneipp páter védjegygyel

Képeslevelezőlapok

dús választékban kaphatók.

Horvát Gábornál, Sümege.

Szükségeiteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BÖHM PAL divatáru-kereskedő, vászongyári raktár.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÓF TIVADAR órás- és aranyműves Kossuth-Lajos-u.

GRÜNFELD J. férfi és angol női szabó, nagy választéku szövetraktár.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454. sz.

HERCZIG BALINT épület- és butorasztalos, sirkoszoru, érc- és fakoporsó dús választékban. Városháza-ucca 593. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENO hétköznapi- és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sör- és kőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka kereskedése, harisnyakötőde. Kézimunka előnyomások. Kossuth Lajos-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKÁLÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztalos. Árpád-ucca 286.

SZELE KÁLMÁN benzin motor- és cséplőgéptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-báránny-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

WEISZ IGNÁC vendéglője, Rendeki-ucca.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Van szerencsém a m. t. vevőközönségnek b. tudomására adni, hogy a helybeli uri és női divatáru kereskedésében még a

női confectiot

is bevezettem. Ezáltal m. t. vevőimnek minden kényelmet megadva, előkelő gyárosokkal való összekötteléseim folytán a legmeszebb menő divatdolgokkal is szolgálatukra állhatok.

Magamat b. pártfogásukba ajánlva, maradtam tisztelettel

Vadász Adolf.

10 db óra megrendelésénél egyet ingyen küldök.

Az új század legnagyobb találmánya csak 2 frt. 55 kr.

A nem rég feltalált **Systeme-Roskopf-Patent** jegyű nickel remontoir zsebóra, 36 órás szerkezettel, percekre pontosan járó, másodpercmutatóval 3 évi jótállással. Egy elegáns óralánc és 5 dísz tárgy **ingyen** lesz mellékelve.

Nem megfelelőnél a pénz vissza, tehát kockázat ki van zárva. Szétküldi utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében

M. J. Holzer's Wwe, Marie Holzer óra és aranyáru gyári raktár nagyban, Krakau, Dietelsg. 73. St. Sebastiangasse 26.

A cs. és kir. áll. hivatalnokok szállítója. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek. Hasonló hirdetések utánzatok.

10 db óra megrendelésénél egyet ingyen küldök.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy áruházamban egy eddig még nem árusított új — cikkből, magyar gyártmányú —

sírkoszorúkból

nagy raktárt rendezek be és azokból állandóan nagy raktárt tartok, a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Márkus Salamon Fia

a bőrré való rendkívül előnyös hatásánál fogva egészségi és kozmetikai szempontból felülmulhatatlan. A **Brázay sósorszesz** e szappanban is megőrzi az egész bőrfelületre általánosan ismert hatását

Brázay-háziszappan

és

Brázay Anna Mária szappan

kevesebb dörzsöléssel jóval hamarabb tisztítják a kimosandó ruhaneműt, mint bármely más szappan.

Használt és új

írógépek

(200 koronától feljebb jótállással)

sokszorosító készülékek

és kellékeik, modern irodaberendezési tárgyak kaphatók Würzburger és Társa betéti társaságnál, Budapest V., Alkotmány-u. 31.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghülés vagy a gyomor tulerhetése által, valamint hiányos, nehezen emészthető, forró vagy hideg ételek élvezete, vagy kicsapongó életmód által gyomorbetegséget kaptak, úgy mint:

gyomorkatarrhus, gyomorgörcs,
gyomorfájás, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodás,
egy jó háziért ajánlunk, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a szer a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyerővel bíró növényekből és jó borból van készítve, erősíti és feléleszti az ember emésztőszervezetét. A növénybor eloszlatja az emésztési zavarokat és kitűnően hat a vér ujjaképződésére.

A növénybor idejekorán való használata a gyomrhántalmakat legelőször már csirájában elfojtja. Azért ne mulassa el seuki az idejekorán használni. Tünetek, úgy mint: fejfájás, büfögés, gyomorégés, gyomorémelygés, hányás, melyek elévült gyomorbetegségeknel mind hevesebben lépnek fel, néhányszori ivás után eltűnnek.

Székszorulás és ennek kellemetlen következményei, mint elfogódás, bélgörcs, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lép- és vese bántalmak a növénybor által gyakran gyorsan eloszlatnak. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű székelés által eltávolítja az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és a belekből.

Szikár, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés legelőször a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteg állapotának következményei. **Étvagyitalanságban, ideges lehangoltság, rossz kedélyhangulat, gyakori fejfájás és álmatlanságban** sinylódnak gyakran ilyen személyek.

A növénybor az elgyöngült életerőnek új lüktetést ad. A növénybor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálást, gerjeszti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, csillapítja a felizgatóit idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerés és hálanyilatkozat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a sümegi, veszprémi, tapolcai, dombóvári, nagykanizsai, zalaezerségi, pápai, székesfehérvári gyógyszerárakban, valamint Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeinek gyógyszerárakban. — A sümegi gyógyszerár is székli 3 és több üveg növénybort eredeti áron Magyarország és Ausztria minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kerjünk kifejezetten **HUBERT ULLRICH-féle** növénybort!

Növényborom nem titkos szer, alkatrészei: Malagabor 450,0, borkő 100,0, glicerin 100,0, vörösbőr 240,0, epersaft 150,0, cseresznyesaft 320,0, manna 30,0, aníz, helenagyökér, amerikai erősgyökér, édesgyökér, kalmuszgyökér aa 10,0. Ezen alkatrészek keverendők!

Hirdetéseket

jutányos áron
felvesz
a kiadóhivatal.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

Imakönyvek

dús választékban

Horvát Gábornál.

HORVÁT GÁBOR

könyvnyomdája, könyvkötészete,

könyv-, papir-, író- és rajzeszköz-kereskedése, körjegyzői nyomtatványraktára
SÜMEGEN.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy modern igényeknek megfelelő könyvnyomdám

könyvkötészettel

bővíttem ki. Elvállalom jutányos áron iskolakönyvek, regények, folyóiratok, hivatalos közlönyök, imakönyvek és bármilyen tudományos és írói művek bekötését papir, vászon és bőrutánzatú vászonba, a legkülönfélébb színekben, továbbá minden e szakmába vágó munkát.

Könyvnyomdámban

készíték mindennemű nyomtatványokat, úgy mint: névjegyek, levélpapírok, borítékok, számlák, jegyzékek, nyugták, körlevelek, levelezőlapok, táblázatok és falragaszokat, továbbá gyászjelentések, meghívók, belépőjegyeket, számadások, zármérlegeket és folyóiratokat, úgyszintén bármilyen írói műveket és hivatalos nyomtatványokat, izléses kivitelen és jutányos áron.

Kiváló tisztelettel

Költségvetés és minták díjtalanul.

özv. Horvát Gáborné.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.